

โซนนิ่งเกษตร:

จะใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาเพิ่มรายได้เกษตรกรได้อย่างไร

นายยุคล ลี้มแหลมทอง

๒ เม.ย.๒๕๕๘

เหตุที่เกษตรกรมีรายได้น้อย

๑. ผลผลิตต่ำ

- พันธุ์
- สภาพแวดล้อม
- ความรู้ไม่พอ

๒. ไม่มีความสามารถในการบริหารจัดการ

- ไม่ทำบัญชี
- ควบคุม ป้องกันโรคไม่ถูกต้อง
- เก็บรักษา ยืดอายุสินค้าไม่ได้
- ที่ตั้งฟาร์มไม่เหมาะสม

๓. กำหนดรายได้ไม่ได้

- คิดต้นทุน และราคาขายไม่เป็น
- สินค้าออกสู่ตลาดพร้อมกัน ตามฤดูกาล
- มีผู้ผลิตจำนวนมาก หรือปลูกพืชเชิงเดี่ยว

๔. ยังไม่คิดแปรรูป เพิ่มมูลค่า เพิ่มคุณค่า

- เป็นเรื่องยาก
- ต้องลงทุนเพิ่ม
- ไม่มีความรู้ในการพัฒนา

๕. ยังไม่ใช้ตลาดทำการผลิต

- ไม่รู้ว่าตลาดต้องการอะไร คุณภาพอย่างไรอยู่ที่ไหน
- ไม่รู้ราคาตลาดในแต่ละระดับ
- ไม่รู้ว่ามียุ่แข่งเท่าไร ใครบ้าง

๖. ไม่ทำการเกษตรแบบประณีต ไม่เน้นคุณภาพ

- จ้างทำ แรงงานไม่มีฝีมือ
- ไม่ใช้เครื่องจักรกล
- ซื้อทุกอย่าง

โซนนิ่งเกษตร

- การจัดการพื้นที่และสินค้าเกษตรกรรม เพื่อความสมดุลของการผลิตและการตลาดภายใต้เงื่อนไขคุณภาพ และความปลอดภัยของผู้บริโภค
- เป็นเรื่องวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ภูมิสังคม โดยเริ่มจาก Crop Requirement ของสินค้ากับ Land Suitability

คาดหวังอะไรจากการโซนนิ่งเกษตร

- ได้ข้อมูลแหล่งผลิตที่มีประสิทธิภาพ ของสินค้าแต่ละชนิด ทั้งชนิด ปริมาณ คุณภาพ เกษตรกร
- จัดการการผลิตให้สอดคล้องกับตลาดตามประเภทและชนิดสินค้าที่ตลาดต้องการ
- รัฐ จัดระบบโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการเกษตร เช่น น้ำ การจัดการดิน Logistics
- เกษตรกรรวมกลุ่มและมีพลังในการผลิต หรือแปรรูปเพื่อทำการตลาด ซึ่งรัฐจะสนับสนุนได้ง่ายขึ้น

เป้าหมายการจัดการและพัฒนา

- พื้นที่ (Area)

ดิน น้ำ ฤดูกาล อากาศ แสงแดด อุณหภูมิ น้ำท่วม ฝนแล้ง

- สินค้า (Commodity)

การปลูก การเลี้ยง อาหาร ปุ๋ย โรค แมลง ตลาด แปรรูป คู่แข่ง

- คน (Human Resource)

เกษตรกร เจ้าหน้าที่ส่งเสริม ผู้บริหาร ประชาชน ผู้บริโภค

กระบวนการขับเคลื่อน

- กำหนดเป็นนโยบายชาติ
- กำหนดโครงสร้างและผู้รับผิดชอบทุกระดับ
- ประกาศเขตพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ประมง
- มอบผู้ว่าราชการจังหวัดขับเคลื่อนในพื้นที่
- ประกาศเป็นเขตเกษตรเศรษฐกิจของสินค้าแต่ละชนิด

ความสำเร็จขึ้นกับกรมการระดับจังหวัดที่จะทำหน้าที่

- ตรวจสอบความถูกต้องของเขตเหมาะสมทำการเกษตร
- ขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตร
- ใช้ข้อมูลตลาด วางแผนการผลิตและบริหารสินค้า
- ส่งเจ้าหน้าที่วิชาการให้หน่วยงานรับผิดชอบ หรือมหาวิทยาลัยในพื้นที่วิจัย แก้ไข หรือปัญหาที่เกินกำลังส่งส่วนกลาง
- ตั้งศูนย์ข้อมูล แผนที่ เกษตรกร การผลิต การเก็บเกี่ยวอาจใช้ภาพถ่าย ทางอากาศกำกับ
- ติดตามประเมินผล

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีช่วยได้อย่างไร

- การวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน เพิ่มมูลค่า และเพิ่มคุณค่า จัดการของเสีย
- นำองค์ความรู้มาปรับใช้จริง ส่งถึงเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้อง
- ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร กำกับดูแล กระจายความรู้ และข้อมูลเพื่อการพัฒนา

โซนนึง จะไม่หนึ่งด้วยวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี

ขอบคุณครับ